Образи Енея та троянців в «Енеїді»

«Енеїда» писалася І. Котляревським протягом усього творчого життя. Великою заслугою поета є те, що він перший серед українських письменників широко звернувся до невичерпних багатств мови народу.

В «Енеїді» через образи античних богів, царів, героїв змальовується українське суспільство XVIII століття. В образах Енея і троянців І. Котляревський змалював українських козаків-запорожців з їх завзяттям, хоробрістю, веселими звичаями, войовничим настроєм. Поет захоплювався й любувався троянцями на чолі з Енеєм, змальовуючи їх у теплих тонах:

Еней був парубок моторний

І хлопець хоч куди козак...

Еней виступає у творі в різних ролях. Він і «парубок моторний, і кошовий, і «князьок», і засновник нової держави. Головний герой поеми змальовується суперечливо, наділяється такими рисами, які взаємно виключають одна одну: Еней — мужній лицар пройдисвіт-ланець, розважливий і бездумний.

Поет дбав не про те, щоб створити цілісний характер, а насамперед розсмішити нас діями і вчинками персонажів. Еней — відважний, хоробрий ватажок, умілий організатор і керівник, здатний і на бійку, і на розваги, і на «дипломатичні» стосунки з Латином, Ацестом, Евандром та іншими царями. Еней завзято «садить... гайдука», тобто майстерно танцює, любить випити й погуляти. То він сміливий, то «піджав хвіст, мов собака». І все-таки автор любить Енея, ладен пробачити йому деякі вади за те, що він «ласкавий, гарний і проворний».

У другій половині поеми Еней — це хоробрий отаман, мудрий державний діяч-організатор, батько, що турбується за своїх воїнів-дітей:

Еней один за всіх не спав.

Він думав, мислив, умудрявся... Але, коли ситуація складна, Еней звертається за порадою до своїх вояків — значить, поважає їх. Він вважає, що перемоги над ворогом — це заслуга хороброї дружини.

З неповторним добродушним гумором змальовано в «Енеїді» троянців. У їхніх образах поет розкрив духовну велич народу. Відчайдушні гуляки обертаються на справжніх героїв. Загартовані в походах і боях троянці над усе ставлять славу і військову доблесть. Їх не ваблять розкіш і багатство; воля — ось чого вони прагнуть, і заради неї готові битися до останньої краплі крові. На заклик Енея «Козацтво! Рицарі! Храбруйте!» вони відповідали ділом, а в навчанні були зразком ретельності й тямущості. Троянці нікого не бояться: для них найсвятіше — бойове побратимство, «ні сто не вдержать їх гармат».

Образи Енея і троянців постають зі сторінок поеми в усій їх величі й привабливості. Герої скріплені міцною товариською дружбою, дружбою святою. Вони люблять бенкетувати, ласі до смачних страв і напоїв, до розваг. Але ж свято бережуть лицарську честь воїнів, виявляють глибокі почуття любові до Батьківщини. Зневажають навіть смерть в ім'я

цього.